

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น: ประสบการณ์จากนานาชาติและทางเลือกเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไทย*

Local Economic Development:
International Experiences and Development Alternatives for Thai Localities

ศีกานต์ อีสสระชัยยศ **

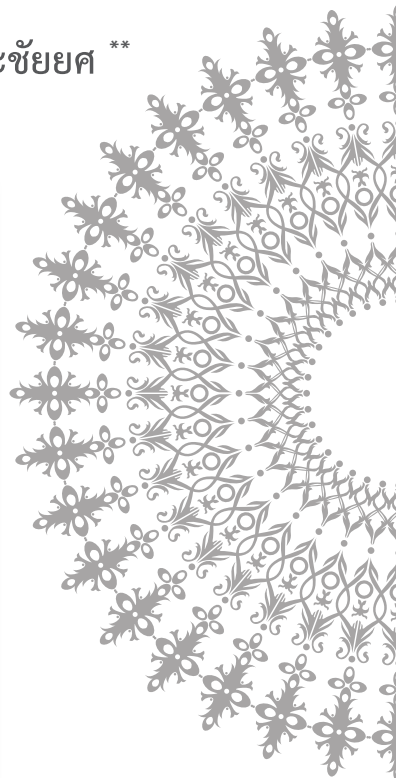
บทคัดย่อ

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (local economic development: LED) เป็นแนวคิดที่มีมาช้านานแล้วในต่างประเทศ แต่แนวคิดนี้อาจยังไม่เป็นที่คุ้นเคยหรือแพร่หลายมากนักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ถึงแม้จะมีการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นก็ตาม บทความนี้ต้องการนำเสนอหลักการและแนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยศึกษาจากหลักการและกรณีตัวอย่างในต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นถือเป็นทางเลือกที่สำคัญและน่าสนใจซึ่งอาจช่วยเพิ่มรายได้ได้อย่างยั่งยืนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบันที่ต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น

คำสำคัญ การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น, มูลค่าทวิคูณ, แรงจูงใจทางการเงิน, ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาวิจัย “ข้อเสนอเชิงนโยบายนวัตกรรมการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผู้เขียนขอขอบคุณสถาบันพระปกเกล้า และมูลนิธิเอเซีย (The Asia Foundation) ที่สนับสนุนด้านงบประมาณและการสำรวจข้อมูล

** อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ดร.)

Abstract

In many countries, local economic development (LED) is not a new concept. Despite various forms of local development, many Thai local governments may not yet be familiar with the LED concept. The main objectives of this article are to elucidate the idea of local economic development through the review of concept, approaches, and examples of LED practices in various countries and to adjust the idea and approaches to suit the development of Thai localities. Local economic development is considered an important and interesting approach that could help increase revenues of local governments as they have to become more self-reliant.

Keywords: Local economic development, LED, multiplier effects, financial incentives, PPPs

บทนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Local economic development: LED) เป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ อาทิ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้นำท้องถิ่น ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เงินทุน กฎหมายที่สนับสนุนหรือเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ความสอดคล้องของนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับประเทศและท้องถิ่น ตลอดจนโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยนั้น แนวคิดเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นอาจไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากนักถึงแม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในหลากหลายรูปแบบ แต่กิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวอาจไม่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

บทความนี้มุ่งนำเสนอหลักการ แนวคิด และแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเพื่อให้เห็นช่องทางหนึ่ง

ในการพัฒนารายได้และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทความนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่ (1) ความหมายและแนวคิดของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (2) ตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ (3) สถานการณ์และตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย (4) สภาพปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย และ (5) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นในประเทศไทย

1. ความหมายและแนวคิด

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Local economic development: LED) เป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญที่สามารถสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น World Bank (2011) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งเน้นการทำ

กิจกรรมหรือโครงการในเขตเมือง รอบเมือง อำเภอ/ท้องถิ่น หรือระดับภูมิภาค เป็นมาตรการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับจุลภาคและช่วยเสริมหรือสนับสนุนมาตรการทางเศรษฐกิจในระดับมหภาคของรัฐบาล Morgan, England, & Pelissero (2007) นิยามการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนาและคงไว้ซึ่งสภาพเศรษฐกิจที่ดีของท้องถิ่น (p. 135) เช่นเดียวกับ Blakely (อ้างใน Rodriguez-Pose & Tijmstra, 2005) ซึ่งให้ความหมายของ LED ว่าเป็นกระบวนการซึ่งรัฐบาลท้องถิ่นหรือองค์กรระดับชุมชนต่าง ๆ ร่วมมือกันกระตุ้นและรักษากิจกรรมทางเศรษฐกิจและ/หรือการจ้างงานในท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์หลักคือ เพื่อกระตุ้นการสร้างงานในภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาในชุมชน ในขณะที่ Bartik (2003) อธิบายไว้เพียงสั้น ๆ ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นคือการทำให้เกิดมูลค่าทวีคูณ (Multiplier effects) ในภาคเศรษฐกิจของท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความมั่งคั่งให้แก่ประชากรในท้องถิ่น ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น Boekel & van Logtestijin (2002) Helmsing (2001) และ Zaaier & Sara (อ้างใน Rodriguez-Pose & Tijmstra, 2005) เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ชุมชนและประชาชน รวมทั้งองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรอื่นๆ เพื่อสร้างงานใหม่และส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในท้องถิ่น

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ (1) การเสริมสร้างความสามารถหรือศักยภาพทางเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเพิ่มความหลากหลายทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น, (2) การสร้างงานที่ดีและเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปสู่การจ้างงานที่มากขึ้นและผลผลิตที่สูงขึ้น, (3) การเพิ่มความสามารถในการขยายฐานภาษีให้กับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (4) การพัฒนาบริเวณต่างๆ ในชุมชน โดยเฉพาะแหล่งเสื่อมโทรมและบริเวณที่เก่าแก่ (Morgan, England, & Pelissero, 2007; World Bank, n.d.) การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นส่งเสริมให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชากรในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม แต่ละท้องถิ่นอาจมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจงแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ตั้ง ทรัพยากรในท้องถิ่น ขนาดของชุมชนหรือท้องถิ่น ความต้องการของประชากรในท้องถิ่น วัฒนธรรม และปัญหาของท้องถิ่นในขณะนั้น

1.1 แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน เงินลงทุนเพื่อการพัฒนา องค์ประกอบของอุตสาหกรรมในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ เทคโนโลยี การคมนาคมและสื่อสาร ตลาดเป้าหมาย และศักยภาพของรัฐบาลท้องถิ่น การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นมีหลายวิธี เช่น การสร้างบรรยากาศทางการลงทุนและดึงดูดการลงทุนของภาคธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ การส่งเสริมการขยายตัวของธุรกิจระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง การสนับสนุนการก่อตั้งธุรกิจใหม่ การพยายามคงไว้ซึ่งการเป็นฐานการลงทุน การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพแรงงาน การกำหนดพื้นที่เฉพาะเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ฯลฯ (World Bank, n.d.) การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นไม่มีสูตรตายตัว ขึ้นอยู่กับแต่ละชุมชนหรือท้องถิ่นว่ามีโอกาสหรือปัญหาใดที่ต้องเร่งแก้ไขแล้วจึงเลือกวิธีการกลยุทธ์ และเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะใช้พัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้อาจมีการนำแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อวางแนวทางในการพัฒนา เช่น ทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ (Economic Base Theory:

EBT) ที่ให้ความสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นจากฐานหรือตลาดส่งออก (Export base or Export market) หรือทฤษฎีทำเลที่ตั้ง (Location theory) ที่อธิบายถึงความสอดคล้องของทำเลที่ตั้งและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/หรือภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมต้องใช้ความรู้และความชำนาญหลายด้าน อาทิ ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน การตลาด การวางแผนด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาธุรกิจ ตลอดจนการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในพื้นที่ถ้ามีการวางแผนและดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเจริญเติบโตที่ยั่งยืน (Sustainable growth) และนำมาซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นของท้องถิ่นในลักษณะทวีคูณ (Multiplier effects)

จากนิยามการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของ Bartik (2003) ตัวคูณ หรือ มูลค่าทวีคูณ (Multiplier effects) เป็นผลจากการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอันนำมาซึ่งรายได้และการบริโภคที่มากกว่ารายจ่ายที่ใช้ไป ผลทวีคูณเกิดจากอุปสงค์ (Demand) หรือความต้องการในการบริโภคสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นของประชาชนซึ่งส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติ ผลทวีคูณเป็นหลักการที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น กล่าวคือการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นช่วยกระตุ้นหรือก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุน รายได้ดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร หรือเงินได้จากการประกอบกิจการ เมื่อภาคเอกชนหรือประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นย่อมหมายถึงอำนาจการซื้อ (Purchasing power) ที่เพิ่มขึ้น กลุ่มคนดังกล่าวจะนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายต่อในระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนและขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไป ส่วนผลประโยชน์ที่ภาครัฐได้รับคือการที่รัฐบาลสามารถขยายฐานภาษี และอาจจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้น และประเทศโดยรวมอาจ

มีผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (Gross Domestic Product: GDP) ที่เพิ่มสูงขึ้นอันเป็นผลมาจากการพัฒนาและขยายตัวของเศรษฐกิจในท้องถิ่น

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเป็นหนึ่งในแนวทางการเพิ่มรายได้ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ และเป็นทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจซึ่งอาจช่วยเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในยุคปัจจุบันที่ต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น

1.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นมีหลากหลายและเดิมมีต้นกำเนิดมาจากประเทศที่มีรายได้สูงหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว (อ้างใน Rodriguez-Pose & Tijmstra, 2005) ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเน้นการดึงดูด ขยาย และรักษาการลงทุนของภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างฐานการผลิตหรือการขยายการลงทุนทางธุรกิจ รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งการประกอบการทางธุรกิจในเขตท้องถิ่นนั้นๆ อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นบางส่วนอาจมีบริบทกว้างกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นตามคำนิยามโดยปกติ ซึ่งต้องเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตลอดจนริเริ่มและดำเนินการโดยท้องถิ่นเป็นหลัก (อ้างใน Rodriguez-Pose & Tijmstra, 2005) ทั้งนี้บทความนี้ขอสรุปกลยุทธ์หลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นไว้อย่างน้อย 3 กลยุทธ์ดังนี้คือการให้แรงจูงใจทางการเงิน การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงบริการสาธารณะพื้นฐาน และการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Walzer & Jacobs, 1998; Swinburn, Goga, Murphy, 2006; Morgan, England, & Pelissero, 2007)

1.2.1 การให้แรงจูงใจทางการเงิน (Financial incentives) - การให้แรงจูงใจทางการเงินถือเป็น

กลยุทธ์ที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในท้องถิ่นหลายแห่งในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีการปกครองแบบกระจายอำนาจ (Decentralized countries) เช่น สหรัฐอเมริกา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

- o การลดหย่อนหรือยกเว้นการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นบางประเภทชั่วคราว เช่น ภาษีโรงเรือน ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีการขาย หรืออาจมีการงดจัดเก็บค่าธรรมเนียมบางประเภทให้แก่โรงงานหรือภาคธุรกิจในระยะเริ่มต้นของการดำเนินกิจการในท้องถิ่น ดังกล่าว รัฐบาลท้องถิ่นหลายแห่งในสหรัฐอเมริกานิยมใช้วิธีนี้ในการดึงดูดและรักษาการลงทุนของธุรกิจต่างๆ Bartik (2005) กล่าวว่าแรงจูงใจทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของภาคธุรกิจในอเมริกา อย่างไรก็ตามแรงจูงใจลักษณะนี้ถือเป็นต้นทุนของภาครัฐ และต้นทุนอาจมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ
- o การจัดหาหรือสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การแนะนำแหล่งเงินทุน หรือการตั้งกองทุนเพื่อปล่อยกู้ให้แก่ภาคธุรกิจในท้องถิ่น รวมทั้งการส่งเสริมการออกพันธบัตรเพื่อนำเงินมาใช้ลงทุนในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งพันธบัตรดังกล่าวจะเป็นพันธบัตรที่มีดอกเบี่ยเงินกู้ต่ำและมีกำหนดระยะเวลาใช้เงินคืนในระยะยาว (Long maturity) วิธีนี้ช่วยกระตุ้น สนับสนุนและจูงใจให้เกิดการลงทุนของผู้ประกอบการใหม่หรือขยายการลงทุนในธุรกิจเดิม
- o Tax incremental financing (TIF) เป็น

เครื่องมือสำคัญและได้รับความนิยมมากในการนำไปใช้พัฒนาเศรษฐกิจในเมืองใหญ่ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา (อ้างใน Morgan, England, & Pelissero, 2007, p. 140) TIF ถูกนำมาใช้ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1945 เพื่อปรับปรุงพัฒนาแหล่งเสื่อมโทรมในเมืองขยายโอกาสด้านที่อยู่อาศัย และสร้างงานในชุมชนต่างๆ ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (Johnson, 1999, p. 47) ในปี ค.ศ. 2007 พบว่ามีมลรัฐในสหรัฐอเมริกา 49 แห่งที่ผ่านกฎหมายเพื่ออนุญาตให้ใช้ TIF เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่รวมมลรัฐแอริโซนาที่อนุญาตให้ใช้ TIF เป็นเครื่องมือโดยไม่ต้องออกเป็นกฎหมาย (Naccarato, 2007) หลักการสำคัญของ TIF คือ การใช้รายได้ส่วนที่เพิ่มขึ้น (the increment) ซึ่งมาจากการพัฒนาหรือขยายการลงทุนในท้องถิ่นที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย (TIF district) เช่น รายได้จากการเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นซึ่งอาจจะมาจากการขยายตัวของฐานภาษี รายได้ที่เพิ่มขึ้นของคนในท้องถิ่น หรือรายได้จากภาษีโรงเรือนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่ดินที่สูงขึ้น ฯลฯ มาพัฒนาพื้นที่หรือการให้บริการสาธารณะในพื้นที่เป้าหมาย (TIF district) นั้นๆ กล่าวคือพื้นที่หรือท้องถิ่นอื่นๆ นอกเหนือจากพื้นที่เป้าหมายจะไม่ได้รับส่วนแบ่งในรายได้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของ TIF district

1.2.2 การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงบริการสาธารณะพื้นฐาน (Infrastructure investment and Public improvement) เช่น ระบบสาธารณูปโภค (น้ำประปา, ไฟฟ้า, และระบบระบายน้ำเสีย) ถนน ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร อาคาร รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอื่น ๆ ซึ่งจะก่อ

ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวม ทั้งนี้การลงทุนและพัฒนาดังกล่าวมีเป้าหมายหลักเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของท้องถิ่นและดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน กล่าวคือ การที่ภาครัฐลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะถือเป็นการช่วยลดรายจ่ายให้ภาคเอกชนที่จะเข้ามาลงทุน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่น ในบางกรณีการพัฒนาบริการสาธารณะพื้นฐานอาจรวมถึงการปรับเปลี่ยนหรือออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดเขตเฉพาะ (Zoning) การวางแผนพัฒนาและใช้ที่ดิน และการจัดผังเมืองของท้องถิ่นด้วย การออกกฎระเบียบควบคุมการจัดผังเมืองที่ชัดเจนสามารถช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในอนาคตได้ อย่างไรก็ตาม การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะพื้นฐานจำเป็นต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากจึงมักต้องมีการกู้เงินจากสถาบันการเงิน หรือการออกพันธบัตรเพื่อนำเงินมาลงทุนและใช้จ่ายในโครงการ

1.2.3 การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-private partnerships: PPPs) – จากคำนิยามของ World Bank (2011) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน หรือ PPPs หมายถึง ข้อตกลงหรือแผนการดำเนินงานร่วมกันของภาครัฐและเอกชนที่จะให้บริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น โครงสร้างพื้นฐาน หรือระบบสาธารณูปโภค โดยแผนหรือข้อตกลงดังกล่าวมักมีระยะเวลายาว (15 ปีขึ้นไป) PPPs มีหลายรูปแบบและเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน PPPs สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นได้โดยการส่งเสริมให้เกิดบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ช่วยถ่ายเทความเสี่ยงต่าง ๆ จากภาครัฐไปยังภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านการเงิน ด้านเทคนิค ด้านการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ เป็นช่องทางในการจัดหาแหล่งเงินทุนนอกเหนือไปจากแหล่งเงินทุนโดยทั่วไป (ธนาคารหรือสถาบันการเงิน) และอาจส่งเสริมให้เกิดการถ่ายโอน

ความรู้ เช่น ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ด้านการบริหาร จากภาคเอกชนสู่ภาครัฐ

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน มีหลายรูปแบบ อาทิ (1) กลุ่มความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น (Local Economic Development Corporations) ซึ่งให้ความช่วยเหลือด้านการวางแผนการพัฒนา การให้คำปรึกษาด้านการเงิน การตลาดและเทคนิคต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการ การให้ทุนสนับสนุนการวิจัย การจัดหาแหล่งเงินทุนให้ภาคเอกชน รวมทั้งการทำฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้แก่นักลงทุน การเผยแพร่และบูรณาการทางข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน (2) การให้ความช่วยเหลือด้านการจ้างงานและฝึกอบรมแรงงาน ทั้งนี้รัฐบาลท้องถิ่นอาจจะร่วมมือกับสถานศึกษาและภาคเอกชนเพื่อจัดการฝึกอบรมแรงงานให้ผ่านมาตรฐานและเพื่อรองรับตลาดแรงงานในพื้นที่ ความร่วมมือในรูปแบบนี้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพแรงงานลดปัญหาการเลิกจ้างและการขาดแคลนแรงงานในบางสาขา และ (3) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันของภาครัฐและเอกชน เช่น ถนน สะพาน รถไฟฟ้า การวางระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร ระบบสาธารณสุขปโภค เป็นต้น ความร่วมมือในลักษณะนี้มีหลายรูปแบบ เช่น Build-Operate-Transfer การทำสัญญาเช่า (Lease agreement) การให้สัมปทาน (Concession) ฯลฯ และได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากเป็นการลดค่าใช้จ่ายและลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ของภาครัฐ และก่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ

นอกจากกลยุทธ์ที่นำเสนอไปข้างต้นแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสริมสร้างบรรยากาศในการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านเอกสารติดต่อราชการให้แก่ภาคธุรกิจเพื่อความสะดวกและรวดเร็วแก่นักลงทุน

การมีมาตรการจัดเก็บภาษีที่ชัดเจนและมีความโปร่งใส และยุติธรรมในการออกใบอนุญาตต่าง ๆ รวมทั้งการมีนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจใหม่ในพื้นที่เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนมากขึ้น (Swinburn, Goga, Murphy, 2006) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสถานที่ตั้งทางกายภาพ ทรัพยากร กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการ¹ ภาวะผู้นำ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ลักษณะเฉพาะอื่น ๆ ที่เป็นจุดเด่นและจุดด้อย ตลอดจนปัญหาที่แต่ละท้องถิ่นเผชิญแตกต่างกัน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งควรเลือกใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพ บริบทแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งปัญหาในท้องถิ่นของตนเอง โดยอาจเลือกใช้กลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่ง หรืออาจประยุกต์ใช้มากกว่า 1 กลยุทธ์ หรืออาจใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากกลยุทธ์ที่นำเสนอข้างต้น

2. ตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยเพิ่มรายได้และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ เนื้อหาหลักในส่วนนี้ประกอบด้วยตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ โดยนำเสนอตัวอย่างตามกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น 3 ประการที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น ได้แก่

2.1 กลยุทธ์การให้แรงจูงใจทางการเงิน (Financial incentives)

2.1.1 การลดหย่อนหรือยกเว้นการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นบางประเภท

- Nebraska, U.S.A. (Department of Economic Development, 2014): มลรัฐเนแบรสกา ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ผ่านกฎหมายและจัดทำแผนจูงใจทางการเงินเพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนทำธุรกิจในมลรัฐ ตัวอย่างของแผนดังกล่าว เช่น

- o ภาคเอกชนที่เข้ามาลงทุนขั้นต่ำเป็นจำนวนเงิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสร้างงานใหม่จำนวน 10 งาน จะได้รับเงินภาษีการค้า (Sales tax) คืนเป็นจำนวน 50 % ของเงินที่บริษัทใช้จ่ายในการลงทุนในโครงการ เงินช่วยเหลือด้านค่าจ้างเป็นจำนวน 3, 4, 5, หรือ 6 % ขึ้นกับระดับค่าจ้างที่กำหนด รวมทั้งเงินเครดิตภาษีการลงทุน (Investment tax credit) เป็นจำนวน 3 %
- o ภาคเอกชนที่เข้ามาลงทุนขั้นต่ำเป็นจำนวนเงิน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสร้างงานใหม่จำนวน 30 งาน จะได้รับเงินภาษีการค้า (Sales tax) และภาษีการใช้ประโยชน์ (Use tax) คืนเป็นจำนวน 100 % ของเงินที่บริษัทใช้จ่ายในการลงทุนในโครงการ เงินช่วยเหลือด้านค่าจ้างในลักษณะที่ลดหลั่นกันไป เงินเครดิตภาษีการลงทุน (Investment tax credit) เป็นจำนวน 10 % และการได้รับยกเว้นภาษีสังหาริมทรัพย์ของระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตหรือศูนย์ข้อมูล

¹ ในกรณีนี้ที่ประเทศดังกล่าวมีโครงสร้างการปกครองแบบกระจายอำนาจ (Decentralized countries)

- บริษัทหรือภาคเอกชนที่สร้างงานใหม่ได้ไม่ต่ำกว่า 30 งาน โดยไม่ได้ลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติม จะได้รับเงินช่วยเหลือในลักษณะของเครดิตค่าจ้างที่ลดหลั่นกันไป

- **City of Johannesburg, South Africa:** รัฐบาลเมืองโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ ได้จัดทำแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยเน้นการให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในด้านต่าง ๆ แก่นักลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยติดต่อผู้ร่วมลงทุน การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการให้แรงจูงใจทางการเงิน เช่น การให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่นักลงทุน เป็นต้น (Johannesburg's Department of Economic Development, 2015)

- **Incheon, South Korea** (Incheon Metropolitan City, 2015): รัฐบาลเมืองอินชอน ประเทศเกาหลีใต้เสนอแรงจูงใจทางการเงินเพื่อดึงดูดการลงทุนจากภาคธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ โดยการให้เงินอุดหนุนในด้านต่าง ๆ อาทิ

- เงินอุดหนุนในกรณีที่ธุรกิจจ้างงานใหม่ (ต้องเป็นการจ้างงานประชาชนของเมืองอินชอน) อย่างน้อย 30 งาน บริษัทจะได้เงินอุดหนุนจำนวน KRW 500,000 ต่อการจ้างงานพนักงานใหม่แต่ละคน (ในลำดับที่ 30 ขึ้นไป) เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน
- เงินอุดหนุนในการฝึกอบรมพนักงานเป็นจำนวนเงิน KRW 500,000 เมื่อจ้างงานใหม่อย่างน้อย 30 งานและให้การฝึกอบรมอาชีพพนักงานอย่างน้อย 1 เดือน โดยเงินดังกล่าวให้แก่การจ้างงานพนักงานใหม่แต่ละคน (ในลำดับที่ 30 ขึ้นไป) เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน

- เงินอุดหนุนเมื่อเช่าอาคารสำนักงานและจ้างงานพนักงานซึ่งเป็นประชาชนของเมืองอินชอนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป จะได้รับเงินอุดหนุนค่าเช่าอาคารไม่เกิน 25 % ของค่าเช่าทั้งหมดตามสัญญา

2.1.2 การจัดหาหรือสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

- **Mississippi, USA:** ในปี ค.ศ.1936 มลรัฐมิสซิสซิปปี ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้สนับสนุนการออกพันธบัตรการพัฒนาอุตสาหกรรม (Industrial development bonds) เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของมลรัฐ ทั้งนี้เงินที่ได้จากการจำหน่ายพันธบัตร (Bond proceeds) ถูกนำไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านภาษีให้แก่ธุรกิจของภาคเอกชน กล่าวคือท้องถิ่นหรือธุรกิจที่ออกพันธบัตรพัฒนาอุตสาหกรรมจะได้รับการช่วยเหลือด้านภาษีจากรัฐบาลของมลรัฐ โดยเงินภาษีที่รัฐจัดเก็บคือเงินที่ได้จากการจำหน่ายพันธบัตรของภาคเอกชนนั่นเอง วิธีนี้สามารถดึงดูดภาคเอกชนให้เข้ามาลงทุนในท้องถิ่นและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น แม้ในช่วงแรกแนวคิดนี้จะถูกท้าทายด้วยการพิจารณาจากศาล แต่ก็สามารถผ่านมาได้ และในปี ค.ศ. 1960 มลรัฐส่วนใหญ่ในอเมริกาหันมาใช้ในการออกพันธบัตรพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ (Anderson & Wassmer, 2000 : 6-9)

2.1.3 การใช้ Tax incremental financing (TIF)

- **Geneva, IL, USA:** เมืองเจนีวา มลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้นำ TIF มาใช้ในการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรมบริเวณริมแม่น้ำ ซึ่งบริเวณดังกล่าวแม้จะใกล้กับศูนย์กลางและเขตเศรษฐกิจของเมือง แต่กลับเต็มไปด้วยโรงงานและตึกที่รกร้าง เมือง Geneva ได้ใช้เงินที่มาจากพันธบัตรเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขต TIF ไปพัฒนาและเปลี่ยนตึกร้างเป็นห้าง

สรรพสินค้าเล็กๆ รวมทั้งสร้างสวนสาธารณะและสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ติดกับห้างสรรพสินค้าดังกล่าว โครงการนี้ประสบความสำเร็จด้วยเหตุผล 3 ประการหลัก คือ ความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรม ที่ดินบริเวณดังกล่าวมีราคาเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้เก็บภาษีโรงเรียนได้มากขึ้น และการขยายการลงทุนเพิ่มเติมของธุรกิจและภาคเอกชนในพื้นที่ดังกล่าวซึ่งก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น (Davis, 1989)

- **Indiana, USA:** มลรัฐอินดีแอนา นำเงินจาก TIF มาใช้ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนทางด่วน ระบบประปา ไฟฟ้า และระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อดึงดูดให้บริษัทซูบารุ/อิซูซุ (Subaru/Isuzu) มาลงทุนสร้างโรงงานในเขต Tippecanoe รวมทั้งบริษัท GM ให้ลงทุนสร้างโรงงานผลิตรถบรรทุกและรถประจำทางในเขต Allen ของมลรัฐ (Klacic, 2001)

- **Battle Creek, MI, USA:** เมืองแบทเทิลครีก มลรัฐมิชิแกน นำเงินที่ได้จาก TIF ไปใช้ในการจัดตั้งองค์กรเพื่อช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของเมืองที่ล้มเหลวในระหว่างปี 1960 ถึง 1970 ซึ่งเป็นช่วงที่กิจการส่งออกย៉าแย่และมีประชาชนตกงานมากกว่า 10,000 คน ทั้งนี้องค์กรดังกล่าวได้ซื้อที่ดินจำนวนหนึ่งและจัดทำข้อเสนอที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นและดึงดูดนักลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกให้มาลงทุน ซึ่งกว่า 70 บริษัท ได้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว ก่อให้เกิดงานใหม่กว่า 7,000 ตำแหน่ง ในปัจจุบัน เมืองนี้ได้กลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของมลรัฐมิชิแกน โดยบริษัทส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนเป็นบริษัทจากประเทศญี่ปุ่น (Bartik, 2003, p. 14)

- **Chicago, IL, USA:** เมืองชิคาโก มลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้เงินที่ได้จาก TIF ไปพัฒนาตึกเก่าที่มีความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ในเขตโรงละคร บริเวณใจกลางเมืองชิคาโก ซึ่งก่อให้เกิดความสวยงามทางทัศนียภาพและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มา

เยี่ยมชม (Weber, 2003)

- **Nashville, TN, USA:** เมืองแนชวิลล์ มลรัฐเทนเนสซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้เงินจาก TIF ไปพัฒนาพื้นที่และสร้างโครงการอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เช่น ห้องเช่า คอนโดมิเนียม โรงแรม อาคารสำนักงาน และร้านขายยาขนาดใหญ่ ซึ่งโครงการเหล่านี้ประสบความสำเร็จและสามารถกระตุ้นให้เกิดการลงทุนเพิ่มเติมของภาคเอกชน (Naccarato, 2007)

2.2 การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงบริการสาธารณะพื้นฐาน (Infrastructure investment and Public improvement)

- **Busan City, South Korea:** รัฐบาลเมืองปูซานได้ดำเนินการพัฒนาและขยายพื้นที่ท่าเรือ North Port เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองปูซาน โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักอย่างน้อย 3 ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาให้พื้นที่ท่าเรือเป็นศูนย์กลางการขนส่งในพื้นที่แถบยูเรเชียและแปซิฟิก (Eurasian continent and the Pacific), (2) เพื่อพัฒนา North Port ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติทางทะเล (An international marine tourism base) และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้อยู่อาศัยในเมืองปูซาน, และ (3) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจบริเวณใจกลางเมืองปูซานผ่านการพัฒนาท่าเรือและพื้นที่รอบ ๆ ท่าเรือ (Busan Metropolitan City, n.d.)
- **Incheon, South Korea:** ในปี 2003 ประเทศเกาหลีใต้ได้กำหนดเขตเศรษฐกิจเสรีขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค/ท้องถิ่นต่าง ๆ เมืองอินชอนเป็นหนึ่งใน

ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Incheon Free Economic Zone: IFEZ) โดยเขตพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองอินซอน ได้แก่ สนามบินอินซอน ท่าเรืออินซอน เขตของดู เขตยงจอง และเขตชองนา เป้าหมายหลักของการพัฒนาในครั้งนี้ คือ การส่งเสริมให้เมืองอินซอนเป็นเขตเศรษฐกิจเสรีอันดับ 1 ใน 3 ของโลก โดยมีกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ประการ คือ (1) การดึงดูดการลงทุนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการท่องเที่ยว ฯลฯ รวมทั้งการสร้างงานในพื้นที่, (2) การออกแบบและพัฒนาชุมชนเมืองให้เป็นชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ชุมชนสีเขียว) และ (3) การสนับสนุนระบบการลงทุนและการพัฒนาศักยภาพเพื่อแข่งขันโดยการปรับโครงสร้างองค์การ และการลดข้อจำกัด, อุปสรรค และภาระด้านกฎระเบียบเป็นต้น (Korea FEZ Planning Office, n.d.; World Bank, 2011)

- **Yokohama, Japan:** หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในปี ค.ศ. 1923 และสงครามโลกครั้งที่ 2 เมืองโยโกฮามาได้เร่งฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของเมือง มีการวางแผนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน 6 โครงการในปี ค.ศ. 1983 ประกอบด้วยโครงการพัฒนาระบบทางด่วนภายในเมือง โครงการพัฒนาระบบรถไฟใต้ดิน โครงการสะพานข้ามอ่าวโยโกฮามา โครงการพัฒนาเมืองใหม่ย่านนอร์ท ฮาร์เบอร์ (North Harbor) โครงการสร้างที่ดินจากการถมทะเลเพื่อสร้างเขตคานาซาวา (Kanazawa District) และโครงการมินาโตะ มิไร 21

(Minato Mirai 21) หรือท่าเรือใหม่ในอนาคต ซึ่งโครงการท่าเรือมินาโตะ มิไร 21 เป็นโครงการระยะยาวและยังคงมีการดำเนินการก่อสร้างอยู่ในปัจจุบัน (พีรตร แก้วลาย & ทิพย์สุดา จันทรแจ่มหล้า, 2556 : 123-124) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ นอกจากจะช่วยให้เชื่อมโยงระบบการขนส่งมวลชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแล้วยังช่วยเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเมืองโยโกฮามาอีกด้วย

- **La Défense, Paris, France:** เนื่องจากเขตธุรกิจเดิมของนครปารีสถูกกำหนดห้ามสร้างตึกสูงส่งผลให้ยากต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลนครปารีสจึงพัฒนาพื้นที่โดยการจัดทำแผนขยายเมืองใหม่ La Défense เป็นเขตธุรกิจสำคัญแห่งใหม่ในเมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส เดิมเป็นเขตพื้นที่เสื่อมโทรม ไม่พัฒนา และเต็มไปด้วยอาชญากรรม รัฐบาลได้พัฒนาพื้นที่ดังกล่าวโดยการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน เพื่อให้เชื่อมเมืองปารีสกับเขต La Défense จากนั้นก็ตั้งใจให้มีการย้ายธุรกิจไปสู่บริเวณดังกล่าว รวมทั้งมีการสร้างอาคารหรือตึกสูงในพื้นที่ได้ ปัจจุบัน La Défense เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของนครปารีส และเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและการค้าขนาดใหญ่เป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ (Horn, 2014)

2.3 การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-private partnerships: PPPs)

- **Prijedor Municipality, Bosnia and Herzegovina:** กลยุทธ์ที่ Prijedor Municipality ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจใน

ท้องถิ่น คือ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยหลัก ๆ เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นและสถาบัน Southeast Europe Enterprise Development (SEED) โดยเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการใหม่ การพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และการดึงดูดนักลงทุนจากภายในและภายนอกประเทศให้มาลงทุนในท้องถิ่นดังกล่าว ทั้งนี้ได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูล ศูนย์ธุรกิจเบ็ดเสร็จ (One-Stop-Shop) ตลอดจนกองทุนและวงเงินสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการค้าผลไม้และเพื่อจัดตั้งหน่วยงานเพื่อการพัฒนา (Southeast Europe Enterprise Development, 2003; World Bank, 2011)

- **North Carolina, USA:** มลรัฐนอร์ทแคโรไลนาเป็นหนึ่งในรัฐที่จัดโครงการฝึกอบรมตามความต้องการของแต่ละธุรกิจ (Customized training programs) โครงการนี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อดึงดูดให้อุตสาหกรรม/ธุรกิจย้ายหรือขยายฐานการผลิตมาที่มลรัฐนอร์ทแคโรไลนา และเพื่อจูงใจให้ภาคธุรกิจจ้างงานแรงงานที่ด้อยโอกาสหรือมีความพิการทางร่างกายมากขึ้นสำหรับงานระดับเบื้องต้น โครงการฝึกอบรมดังกล่าวนี้เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลของมลรัฐ วิทยาลัยในท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม และภาคเอกชน โดยโครงการถูกจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การอบรมแรงงานหรือลูกจ้างคิดเป็นอัตราส่วนประมาณร้อยละ 10 ของแรงงานทั้งหมด และคิดค่าใช้จ่ายต่อคนในการฝึกอบรม

ประมาณ \$140 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบนี้ถือเป็นการพัฒนาทุนมนุษย์ที่จะช่วยสร้างศักยภาพสำคัญให้แก่ท้องถิ่น และช่วยดึงดูดให้อุตสาหกรรมหรือธุรกิจเข้ามาลงทุนมากขึ้นเนื่องจากมีแรงงานที่มีคุณภาพ (Bartik, 2003 : 7)

- **Toronto, ON, Canada:** เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลมลรัฐออนแทรีโอในประเทศแคนาดาและบริษัทร่วมทุนของประเทศสเปนและแคนาดาเพื่อสร้างทางด่วนสาย 407 ซึ่งมีระยะทาง 108 กิโลเมตร และระยะเวลาสัมปทาน 99 ปี สาเหตุสำคัญของการสร้างทางด่วนดังกล่าวคือ เพื่อตอบสนองการขยายตัวของเมือง จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของเมืองโตรอนโตและเมืองรอบข้าง (Greater Toronto Area) และเพื่อกระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นในภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทั้งนี้ การจราจรที่แออัดก่อนหน้านี้ได้สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจต่อปีประมาณ 2 พันล้านเหรียญแคนาดา การประมูลโครงการทางด่วนสาย 407 มีมูลค่าประมูลสูงสุดในประวัติศาสตร์ของแคนาดา นั่นคือ 3.1 พันล้านเหรียญดอลลาร์แคนาดา (Mylvaganam & Borins, 2004)
- **Indiana, USA:** โครงการทางด่วนอินเดียนา (Indiana Toll Road) เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลมลรัฐอินเดียนาและบริษัทเอกชนร่วมทุน Macquarie จากประเทศออสเตรเลีย และ Cintra จากประเทศสเปน โดยมีมูลค่าสัมปทานทั้งหมด 3.85 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และระยะเวลาสัมปทาน 75 ปี (เริ่มปี ค.ศ. 2006)

ทางด่วนดังกล่าวมีระยะทางประมาณ 157 ไมล์ และมีความสำคัญในด้านการคมนาคมและเศรษฐกิจ คือ เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับทางด่วนสำคัญของอีก 2 มลรัฐ ได้แก่ Chicago Skyway ของมลรัฐอิลลินอยส์ และ Ohio Turnpike ของมลรัฐโอไฮโอ (Puentes, 2014)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น

จากตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของต่างประเทศที่น่าเสนอในข้างต้น มีข้อสังเกตเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

(1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) โดยการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างชัดเจนว่าต้องการเป็นอะไร (What do we want to be?) และจะทำอย่างไรให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว (How do we get there?) เช่น การเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคซึ่งท้องถิ่นจำเป็นต้องลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นถนน สนามบิน ท่าเรือ หรือขนส่งระบบรางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือ การที่ท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาและฝึกอบรมแรงงานเพื่อบรรลุเป้าหมายหลักคือการเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงด้านแรงงานมีคุณภาพ เป็นต้น

(2) การพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศมักให้ความสำคัญกับภาพรวมของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Focusing on the whole, not the parts, of local economic development) โดยเน้นการพัฒนาองค์ประกอบหลายๆ ด้านควบคู่กัน เช่น การพัฒนาการบริหารจัดการการคลัง การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชน รวมทั้งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นไปอย่างยั่งยืนและส่งผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้น้อยที่สุด และ

(3) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ (Support for cooperation between sectors) ไม่ว่าจะ เป็นภาครัฐ เอกชน องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และประชาชนในท้องถิ่น การสนับสนุนให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นนั้นนอกจากจะเป็นการส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือซึ่งกันและกันแล้ว ยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ทางวิชาการ เทคนิคการบริหาร เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้ ความร่วมมือดังกล่าวช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างราบรื่น เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ กลยุทธ์หลัก 3 ประการที่นำมาใช้ช่วยกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน ส่งเสริมการสร้างงานและจ้างงาน ตลอดจนช่วยแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณของภาครัฐ การลงทุนและรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชากรในท้องถิ่นจะส่งผลต่อระดับการบริโภคและระบบเศรษฐกิจโดยรวม และอาจนำไปสู่ผลิตภัณฑ์มวลรวมท้องถิ่น (Gross Regional/ Provincial Product: GRP or GPP) ที่เพิ่มขึ้นต่อไป

3. สถานการณ์และตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยเพิ่มรายได้และสร้างเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในประเทศไทยแนวคิดดังกล่าวอาจยังไม่เป็นที่คุ้นเคยหรือแพร่หลายมากนัก เห็นได้จากผลสำรวจข้อมูลของสถาบันพระปกเกล้าเรื่องการพัฒนาารายได้ของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในหัวข้อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (วุฒิสสาร ตันไชย, อรทัย ก๊กผล, ศิกานต์ อีสสระชัยยศ, วิลาวัลย์ หงษ์นคร และ อภิวัชรธรรม ชักเช็ค, 2558 : 317-318) พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงร้อยละ 36.3 (หรือจำนวน 273 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 753 แห่ง²) ที่ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของตน โดยสามารถแยกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดังนี้ องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 22 แห่ง จาก 41 แห่ง (หรือร้อยละ 53.7) เทศบาลจำนวน 229 แห่ง จาก 658 แห่ง (หรือร้อยละ 34.8) และองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 22 แห่ง จาก 53 แห่ง (หรือร้อยละ 41.5) และจากการสำรวจพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยโดยรวมมีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การวางระบบประปา (ร้อยละ 17.4) การวางระบบไฟฟ้า (ร้อยละ 10.2) การสร้างถนน/สะพาน (ร้อยละ 8.2) การก่อสร้างอาคาร (ร้อยละ 7.7) และการขุดคลอง/ทำฝาย (ร้อยละ 2)

จากผลการสำรวจดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยโดยรวมยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเท่าที่ควรนัก รวมทั้งโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการพัฒนาอาจยังมีใช้กิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าทวีคูณ (Multiplier effects) ใดๆก็ตาม มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่เห็นถึงความสำคัญและดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของตน ตัวอย่างการนำกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (ที่ได้นำเสนอในเนื้อหาส่วนที่ 1) ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นไทย มีดังนี้

3.1 การให้แรงจูงใจทางการเงิน (Financial incentives)

เนื่องจากประเทศไทยมีโครงสร้างการปกครองที่เน้นการรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจึงไม่สามารถนำกลยุทธ์การให้แรงจูงใจทางการเงินมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของตนได้มากนัก ทั้งนี้ตามโครงสร้างการปกครองและกฎหมายของประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมีอำนาจและหน้าที่จำกัดในการกำหนดนโยบายหรือแผนการให้แรงจูงใจด้านการเงิน ตลอดจนการตัดสินใจให้สิทธิในการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีประเภทต่าง ๆ แก่ภาคธุรกิจ ซึ่งอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวเป็นของรัฐบาลแห่งชาติหรือหน่วยงานของรัฐบาลแห่งชาติ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Thailand Board of Investment: BOI) และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ดังนั้น การประยุกต์ใช้กลยุทธ์หลักประการแรกนี้จึงไม่ใช่หน้าที่ (และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่) โดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างของแรงจูงใจทางการเงินที่ BOI และ SMEs ได้กำหนดไว้ล่าสุดในปี พ.ศ. 2558 อาทิ การลดหย่อนหรือยกเว้นการจัดเก็บภาษีบางประเภทชั่วคราว การให้สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร การสนับสนุนด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจ SMEs ในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้น

² องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 753 แห่ง คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตอบและส่งแบบสอบถามกลับคืนมา ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวประกอบด้วย องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด 41 แห่ง เทศบาล 658 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 53 แห่ง

3.2 การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปรับปรุงบริการสาธารณะพื้นฐาน (Infrastructure investment and Public improvement)

3.2.1 การจัดผังเมืองและพัฒนาชุมชนย่านเมืองเก่าภูเก็ต

เทศบาลนครภูเก็ตได้มีการจัดผังเมืองและพัฒนาบริเวณชุมชนย่านเมืองเก่า ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บริเวณถนนกลาง อ.เมือง จ.ภูเก็ต ซึ่งเป็นถนนที่มีความเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัด ถนนเส้นนี้มีระยะทางประมาณ 450 เมตร มีอาคารบ้านเรือนเป็นตึกแถวและเป็นสถาปัตยกรรมในรูปแบบที่เรียกว่า คลาสสิก-เรอเนซองส์ (Classic-Renaissance) แบบซิโนโปรตุกีส (Sino-Portuguese) รวมทั้งศิลปะแบบจีนผสมไทย ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากปีนังและสิงคโปร์ (สำนักงานเทศบาลนครภูเก็ต, ม.ป.ป.) เทศบาลนครภูเก็ตเล็งเห็นถึงความสำคัญในเชิงวัฒนธรรมของบริเวณดังกล่าวและต้องการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ในรูปแบบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงได้ดำเนินการจัดระบบสายไฟฟ้าเคเบิลและระบบสายเคเบิลโทรศัพท์ให้อยู่ใต้ดินเพื่อปรับปรุงทัศนียภาพบนถนนดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคอื่น ๆ เช่น ระบบท่อระบายน้ำ พื้นผิวถนน และระบบไฟฟ้าบนถนน ถนนกลางถือเป็นถนนสายแรกในจังหวัดภูเก็ตที่ปลอดจากสายไฟฟ้า ทั้งนี้โครงการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวใช้งบประมาณทั้งหมดประมาณ 19.2 ล้านบาท ในอนาคตเทศบาลนครภูเก็ตมีแผนจะพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและปรับปรุงทัศนียภาพในย่านเมืองเก่าอื่น ๆ ของภูเก็ต เช่น ถนนดีบุก ถนนเยาวราช ถนนกระซตรี เป็นต้น เพื่อความเป็นระเบียบและสวยงาม ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไป (ผู้จัดการออนไลน์, 2552)

3.2.2 สนามบินสุรินทร์ภักดี จ. สุรินทร์

สนามบินหรือท่าอากาศยานสุรินทร์ภักดี (Surin Royal Airport) เกิดจากความคิดริเริ่มของนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ สนามบินแห่งนี้ใช้เงินลงทุนจำนวน 30 ล้านบาท และเปิดให้บริการด้านการบินพาณิชย์เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2545 มีสายการบินที่มาใช้เส้นทางบิน เช่น สายการบินบางกอกแอร์เวย์ สายการบินแอร์อันดามัน และสายการบินพีบีแอร์ แต่ภายหลังจากสายการบินเหล่านี้ต้องยกเลิกเส้นทางนี้ไปเนื่องจากปัญหาขาดทุนหรือปัญหาทางการเงินของสายการบิน ทำให้สนามบินสุรินทร์ภักดีต้องปิดการให้บริการ แต่ในปี พ.ศ. 2555 นี้ อบจ. สุรินทร์มีนโยบายที่จะพัฒนาและเปิดการบินในเชิงพาณิชย์ที่สนามบินสุรินทร์ภักดีอีกครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ (1) เพื่อกระตุ้นการลงทุนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น (2) เพื่อเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ใต้ โดยเชื่อมต่อกับสนามบินอื่นๆ ของท้องถิ่นในภูมิภาคและสนามบินของประเทศใกล้เคียง เช่น กัมพูชา และเวียดนาม ทั้งนี้ การเป็นศูนย์กลางดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้นักท่องเที่ยวและนักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 และ (3) เพื่อเป็นการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นผ่านการลงทุนพัฒนาสนามบิน ซึ่งจะก่อให้เกิดกิจกรรมและตัวคูณทางเศรษฐกิจในด้านอื่น ๆ อาทิ การขยายตัวทางการท่องเที่ยวและการลงทุน และการค้าขายในบริเวณชายแดน (คำกอง กันนุฬา, 2557)

การพัฒนาท่าอากาศยานสุรินทร์ภักดีดำเนินการโดยกรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม โดย อบจ. สุรินทร์เป็นผู้ให้การสนับสนุน การที่ อบจ. สุรินทร์ ต้องดำเนินการเช่นนี้เกิดจากการทักท้วงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า อบจ. สุรินทร์

ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาสนามบินได้ เนื่องจากตาม กฎหมายการกระจายอำนาจฯ ไม่ได้ให้อำนาจองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการภารกิจดังกล่าว จังหวัด สุรินทร์จึงต้องมอบหมายให้กรมการบินพลเรือนดำเนินการแทน (กำชัย วันสุข, 2556)

3.2.3 เครือข่ายพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เทศบาลเมืองทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

ระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่ง (โลจิสติกส์) และโครงการศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้-ทุ่งสง (Cargo Distribution Center - Thungsong) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอของตัวแทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช และได้รับการผลักดันโดยนายภาณุ อุทัยรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชในขณะนั้น โครงการดังกล่าวเกิดขึ้นจากการส่งเสริมความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และประชาสังคม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนการขนส่ง ส่งเสริมให้อำเภอทุ่งสงเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าของภาคใต้ เพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน และส่งเสริมการค้าขาย และการลงทุนในพื้นที่ให้มากขึ้น ทั้งนี้ นายทรงชัย วงษ์วีรชรัตน์ นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสงได้เสนอพื้นที่บริเวณหมวดศิลา ซึ่งเป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน 85.43 ไร่ เป็นที่ตั้งโครงการเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กระจายสินค้าดังกล่าว (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, 2554; มูฮำหมัด ดือราแม, 2554)

โครงการพัฒนาศูนย์กระจายสินค้า (ระบบราง) ภาคใต้ – ทุ่งสง ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและได้รับความช่วยเหลือด้านเทคนิคจาก Cities Development Initiative For Asia (CDIA) ของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank – ADB) โดยการสนับสนุนของกระทรวงมหาดไทย นอกจากนั้นโครงการพัฒนา

ศูนย์กระจายสินค้า ภาคใต้ – ทุ่งสง ยังเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความร่วมมือระหว่าง 3 ประเทศ ภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (Indonesia Malaysia Thailand Growth Triangle: IMT-GT) เม็ดเงินที่ใช้ในการลงทุนพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งนี้จะช่วยสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่อไปในอนาคต (เทศบาลเมืองทุ่งสง, 2552; มูฮำหมัด ดือราแม, 2554)

3.3 การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-private partnerships: PPPs)

3.3.1 รถไฟฟ้า BTS, กรุงเทพมหานคร

โครงการรถไฟฟ้า BTS ของกรุงเทพมหานคร (กทม.) เป็นโครงการการลงทุนที่กรุงเทพมหานครได้ให้สัมปทานกับบริษัทระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพื่อพัฒนาและดำเนินการโครงการรถไฟฟ้า โดยมีอายุสัญญา 30 ปี (พ.ศ. 2542 – 2572) โดยบริษัทเอกชนเป็นผู้ลงทุนในโครงการทั้งหมด และโอนกรรมสิทธิ์ให้กับ กทม. ภายหลังจากก่อสร้างเสร็จ ในขณะที่บริษัทฯ สามารถจัดเก็บรายได้ตลอดช่วงอายุสัมปทาน (คงขวัญ ศิลา, 2553) ปัจจุบันโครงการรถไฟฟ้า BTS มีการขยายเส้นทางการเดินรถอีกหลายเส้นทาง และเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนอื่น ๆ เข้ามาลงทุนในการสร้างและขยายเส้นทางดังกล่าว

โครงการรถไฟฟ้า BTS ตอบสนองต่อการขยายตัวของเมือง ช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางและติดต่อธุรกิจต่างๆ ทำให้ประหยัดเวลาและช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในทางอ้อม ยิ่งไปกว่านั้นโครงการรถไฟฟ้า BTS ยังช่วยกระตุ้นและดึงดูด

การลงทุนของภาคเอกชน โดยเฉพาะการลงทุนด้าน อสังหาริมทรัพย์ เช่น คอนโดมิเนียม ที่พักอาศัย และ ห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในบริเวณที่เป็นเส้นทางการเดินรถ ซึ่งก่อให้เกิดตัวคูณทางเศรษฐกิจและส่งผลดีต่อความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครต่อไป

3.3.2 โครงการปาก้า (PAKA) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดกระบี่

โครงการปาก้า (PAKA) เป็นโครงการ พัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นที่ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาแบบ PPP ในรูปแบบของ Build-Transfer-Operate (BTO) โดยให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนพัฒนาพื้นที่บริเวณ 7 ไร่ ของ อบจ. กระบี่ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งศูนย์โอท็อปให้เป็น โลฟส์สไตล์มอลล์แนวใหม่เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีระยะเวลาการให้เช่าและพัฒนาพื้นที่ทั้งหมด 30 ปี รวมทั้ง มีเงื่อนไขหลักคือ เอกชนต้องสร้างและปรับปรุงบ้านพัก ข้าราชการที่มีอยู่เดิมให้ทาง อบจ. กระบี่ ด้วย โครงการ ปาก้าใช้งบลงทุนกว่า 300 ล้านบาท มีการวางแผน ก่อสร้างโรงแรม โรงภาพยนตร์ ร้านค้า ร้านอาหาร ศูนย์ Wellness และศูนย์การแสดงต่างๆ คาดว่า โครงการดังกล่าวจะแล้วเสร็จในปี 2559 (สฤกษ์พิงษ์ เกี้ยวข้อง, การสื่อสารระหว่างบุคคล, 25 มิถุนายน 2557) จากโครงการพัฒนาเศรษฐกิจนี้ อบจ. กระบี่ จะได้ ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากมาย เช่น ได้บ้าน พักข้าราชการ, ได้รายได้จากการเก็บค่าเช่าพื้นที่และ สิ่งปลูกสร้าง, ได้กรรมสิทธิ์โรงแรม, ได้ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีกับภาคเอกชน และ ที่สำคัญคือการพัฒนาสินทรัพย์หรือที่ดินที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์และสามารถเพิ่มมูลค่าตัวคูณทางเศรษฐกิจ ให้กับ อบจ. กระบี่ ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าที่เกิดจาก เงินหมุนเวียนและเงินรายได้จากการลงทุน มูลค่าของ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เพิ่มสูงขึ้น การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ภาษีอากรที่จะเก็บได้เพิ่มขึ้น ฯลฯ

3.3.3 โรงเผาขยะมูลฝอยชุมชนและผลิตไฟฟ้า เทศบาลนครภูเก็ต

เทศบาลนครภูเก็ตเป็นหน่วยงานที่มี หน้าที่ดูแลรับผิดชอบการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 19 แห่ง รวมทั้ง เอกชนต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ต ภูเก็ตมีระบบกำจัดขยะ 2 รูปแบบ ได้แก่ การฝังกลบในพื้นที่ 134 ไร่ และการเผาโดยใช้เตาเผาขยะซึ่งสามารถผลิตกระแสไฟฟ้า จากการกำจัดขยะดังกล่าวได้ด้วย ปัจจุบันภูเก็ตมีเตาเผาขยะมูลฝอยชุมชน 2 ชุด ซึ่งเตาชุดที่ 2 เป็นเตาเผา ขยะชุมชนที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและเอกชน ได้แก่ เทศบาลนครภูเก็ต และ บริษัทพีเจที เทคโนโลยี จำกัด โดยมีรูปแบบความร่วมมือ แบบ Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) และมีระยะเวลาได้รับสัญญาลงทุนก่อสร้างและบริหาร 15 ปี ซึ่งเมื่อครบกำหนดระยะเวลาสัญญา ทางบริษัทจะโอน เตาเผาขยะชุมชนชุดที่ 2 นี้คืนให้แก่เทศบาล เตาเผา ขยะดังกล่าวใช้เทคโนโลยีแบบสโตกเกอร์ จำนวน 2 หัว เเผา ก่อสร้างบนพื้นที่ 10 ไร่ที่เทศบาลนครภูเก็ตจัดหาให้ มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 994 ล้านบาท สามารถกำจัด ขยะได้ 700 ตันต่อวัน และผลิตกระแสไฟฟ้าได้สูงสุด 14 เมกะวัตต์ (เทศบาลนครภูเก็ต, การสื่อสารระหว่าง บุคคล, 26 มิถุนายน 2557; OkNation.net, 2557)

การก่อสร้างโรงเผาขยะมูลฝอยชุมชนและ ผลิตไฟฟ้าแห่งที่ 2 นอกจากจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ ในท้องถิ่นโดยใช้กลยุทธ์การส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและเอกชนแล้ว ยังถือเป็นการพัฒนาบริการ สาธารณะพื้นฐานด้วย เตาเผาขยะชุดที่ 2 ช่วยบรรเทา และแก้ไขปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในจังหวัดภูเก็ต และช่วยลดปัญหามลพิษที่อาจเกิด จากการสะสมของขยะ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบใน ด้านลบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ต นอกจากนั้นยังช่วยสร้างรายได้เพิ่มเติม

ให้แก่เทศบาลนครภูเก็ตจากการขายกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน การดำเนินการกำจัดขยะของเทศบาลนครภูเก็ตประสบปัญหาขาดทุนเนื่องจากค่าดำเนินการกำจัดขยะและบำรุงรักษาเตาเผาขยะมีมูลค่าสูงกว่าค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะที่จัดเก็บจากครัวเรือนและประชาชน (เทศบาลนครภูเก็ต, การสื่อสารระหว่างบุคคล, 26 มิถุนายน 2557)

3.4 กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

นอกเหนือจากกลยุทธ์หลักทั้ง 3 ประการข้างต้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยได้นำกลยุทธ์ในรูปแบบอื่นมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ อาทิ การพัฒนาจุดเด่นและสร้างมูลค่าเพิ่มจากเอกลักษณ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีการวางแผนที่ดีและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มิใช่แค่การจัดงานเทศกาลหรืองานเฉลิมฉลองเป็นครั้งคราว ตัวอย่างของการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าว เช่น

3.4.1 เมืองสร้างสรรค์ด้านนก (Creative Bird City) เทศบาลนครยะลา

เป็นการนำแนวคิดเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้พัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยมีการนำวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ยะลาและจังหวัดใกล้เคียงในเรื่องการเลี้ยงนกมาเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการพัฒนาดังกล่าว การจัดมหกรรมนกเขาชวาเสียงอาเซียน (Asian Barred Ground Doves Competition) และการแข่งขันประกวดนกทรงหัวจุก ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ มีการขยายตัวของธุรกิจฟาร์มนก สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ปละหลายสิบล้านบาท และทำให้ธุรกิจกลุ่มที่ผลิตกรงนก วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงนกและอาหารนกขยายตัวและ

เป็นอาชีพเสริมของประชาชนบางกลุ่ม ตลอดจนสร้างรายได้ให้ธุรกิจอื่น ๆ เช่น โรงแรม การขนส่ง ร้านค้า ร้านอาหาร และร้าน OTOP ที่เกี่ยวกับนก โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแข่งขัน (อรทัย ก๊กผล, 2557) ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสร้างตัวคุณหรือมูลค่าวิถีสู่เศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นอย่างมหาศาล

3.4.2 ตลาดน้ำอัมพวา เทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตลาดน้ำอัมพวาเป็นตลาดน้ำยามเย็นที่เกิดจากการนำแนวคิดเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยเน้นการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นซึ่งเป็นบ้านทรงไทยและเรือนแพ และวิถีชีวิตชาวบ้านที่เดินทางติดต่อและค้าขายกันทางเรือ ปัจจุบันนอกจากพ่อค้าและแม่ค้าที่พายเรือมาขายอาหารและสินค้าต่างๆ ในช่วงเย็นของวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์แล้ว ยังมีการจัดให้บริการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยยามค่ำคืน บริการนำเที่ยวทางเรือในพื้นที่ใกล้เคียงตลาดน้ำอัมพวา และบริการที่พักเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวอัมพวาอย่างแท้จริง เทศบาลอัมพวาได้รับรางวัลชุมชนอนุรักษ์ดีเด่นในปี 2545 จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ และได้รับรางวัลชมเชยด้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมจากองค์การยูเนสโก ภาคพื้นทวีปเอเชียแปซิฟิก (UNESCO Asia-Pacific Heritage Award) ประจำปี 2008 ที่สำคัญกว่านั้นคือ ตลาดน้ำอัมพวาได้สร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชาวอัมพวา อย่างไรก็ตาม การเจริญเติบโตที่รวดเร็วของธุรกิจท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาทำให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน และปัญหาหนี้สินของชาวบ้านที่ขาดทุนจากการลงทุนประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในอัมพวา ฯลฯ (วัลย์ลักษณ์ ทรงศิริ, ม.ป.ป.) ดังนั้น บทเรียนที่สำคัญประการหนึ่งจากการพัฒนา

ตลาดน้ำอัมพวา ได้แก่ ความจำเป็นในการวางแผนและการดำเนินถึงความยั่งยืนของการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในระยะยาว

โดยสรุป การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยเน้นการใช้กลยุทธ์ในรูปแบบของการพัฒนาบริการสาธารณะพื้นฐาน โครงการที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งกลยุทธ์การสร้างมูลค่าเพิ่มจากเอกลักษณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนกลยุทธ์ด้านแรงจูงใจทางการเงินนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมีข้อจำกัดที่เกิดจากโครงสร้างการปกครองซึ่งส่งผลให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จำกัดในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนการใช้เครื่องมือทางภาษี ตลอดจนแรงจูงใจทางการเงินอื่น ๆ อันเป็นอำนาจการตัดสินใจของรัฐบาลหรือหน่วยงานกลาง

4. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

จากสถานการณ์และตัวอย่างของการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นไทยที่ได้นำเสนอไปข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดจากโครงสร้างการปกครองซึ่งเน้นการรวมอำนาจ การขาดแรงจูงใจในการริเริ่มการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งข้อจำกัดด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น

4.1 ข้อจำกัดจากโครงสร้างการปกครองแบบรวมอำนาจ

ประเทศไทยมีการปกครองโดยเน้นหลักการรวมอำนาจ (Centralization) ซึ่งรัฐบาลกลางมีอำนาจ

หน้าที่หลักในการตัดสินใจและบริหารจัดการบริการสาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลกลางมีการโอนอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะบางเรื่องให้แก่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น (Deconcentration) ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยได้รับมอบอำนาจหน้าที่ในขอบเขตจำกัด ท้องถิ่นไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการแข่งขันการลงทุนกันเองได้โดยการให้แรงจูงใจทางการเงินหรือมาตรการทางภาษี นอกจากนี้ข้อจำกัดจากโครงสร้างการปกครอง ผลสรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (วุฒิสสาร ต้นไชย และคนอื่นๆ, 2558) พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังประสบปัญหาข้อจำกัดด้านกฎหมายในประเด็นต่างๆ อาทิ การห้ามประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน (รัฐธรรมนูญ ปี 2540 มาตรา 87 (หรือรัฐธรรมนูญ ปี 2550 มาตรา 84 (1)) ข้อจำกัดด้านการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบในการจัดซื้อจัดจ้าง และกฎหมายอื่นๆ ที่จำกัดอำนาจในการกู้ยืมเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละระดับ เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อจำกัดจากโครงสร้างการปกครองและกฎหมายดังกล่าวอาจบั่นทอนความตั้งใจและความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น และลดทอนทรัพยากรหรือเครื่องมือที่อาจนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 การขาดแรงจูงใจในการริเริ่มการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยหลายแห่งขาดแรงจูงใจ ความตั้งใจหรือต้องการที่จะริเริ่มโครงการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ของตน เห็นได้จากผลสำรวจข้อมูลการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในหัวข้อการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบัน

พระปกเกล้า พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 286 แห่ง จาก 753 แห่ง (หรือร้อยละ 38) ไม่สนใจดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ มีเพียง 198 แห่ง (หรือร้อยละ 26.3) เท่านั้นที่สนใจดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ (วุฒิสภา ต้นไชย และคนอื่นๆ, 2558 : 334-335) ทั้งนี้ ผลสำรวจดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาหรืออุปสรรคสำคัญอย่างน้อย 2 ประการที่อาจเป็นสาเหตุของการขาดแรงจูงใจในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น กล่าวคือ (1) เนื่องด้วยโครงสร้างการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจของไทย แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจรวมทั้งงบประมาณส่วนใหญ่มาจากส่วนกลางจึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่เห็นถึงความจำเป็นในการหารายได้เพิ่มเติม และขาดความคิดริเริ่มและความกระตือรือร้นในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ของตน ยกเว้นท้องถิ่นบางแห่งที่มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิดและกล้าทำ การริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นได้และสามารถสร้างรายได้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และ (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยหลายแห่งยังขาดศักยภาพที่เพียงพอในการริเริ่มการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเป็นศักยภาพด้านการเงิน การบริหารจัดการการเงิน การบริหารโครงการหรือแผนงาน ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ และผู้นำองค์กร กล่าวโดยสรุปคือ ความเคยชินในการพึ่งพิงงบประมาณจากส่วนกลางและการขาดศักยภาพในหลาย ๆ ด้านของท้องถิ่นส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยขาดความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความพยายามในการริเริ่มกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

4.3 ข้อจำกัดด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น

จากผลการสำรวจเรื่องการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของสถาบันพระปกเกล้า (วุฒิสภา ต้นไชย และคนอื่นๆ, 2558) พบว่า

ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยโดยส่วนใหญ่จะมีการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่โดยใช้กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหรือปรับปรุงบริการสาธารณะพื้นฐาน (Public improvement) เป็นหลัก เช่น การวางระบบประปาและไฟฟ้า การสร้าง(หรือซ่อมแซม)ถนน/สะพาน และการสร้างอาคาร แต่กิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดประเด็นคำถามที่ว่า *กิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการนั้นเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าหรือผลทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier effects) หรือไม่ และอย่างไร* ซึ่งคำถามดังกล่าวนี้ถือเป็นคำถามที่สำคัญ หากแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยส่วนใหญ่อาจยังมิได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อตอบคำถามดังกล่าว ผลทวีคูณทางเศรษฐกิจ (Multiplier effects) ถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการระบุว่า กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่แท้จริงซึ่งสอดคล้องกับความหมายตามคำนิยามและแนวคิดตามหลักวิชาการหรือไม่ ตัวอย่าง เช่น การวางระบบประปาและไฟฟ้าหรือการสร้างอาคารกระตุ้นหรือดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าวหรือส่งเสริมให้เกิดโอกาสหรือการขยายตัวของเศรษฐกิจในท้องถิ่นมากขึ้นหรือไม่ หรือการวางระบบสาธารณสุขและการสร้างอาคารเป็นเพียงการให้บริการสาธารณะและเป็นเพียงหนึ่งในกิจการพาณิชย์ที่ทำให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บค่าบริการและค่าเช่าเป็นรายได้เพิ่มเติมเท่านั้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังคงต้องทำความเข้าใจในเรื่องของตัวคูณหรือผลทวีคูณให้ชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆ ที่ดำเนินการเป็นกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ที่ยั่งยืนและแท้จริง ตลอดจนก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่น

4.4 ปัญหาหรือข้อจำกัดอื่นๆ

จากสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (วุฒิสภา ต้นไชย และคนอื่นๆ, 2558) พบว่า

ข้อจำกัดอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น เช่น เจตนาธรรมทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งใช้การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเป็นวัตถุประสงค์หลักในการสร้างค่านิยมทางการเมืองมากกว่าความตั้งใจในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น รวมทั้งทัศนคติของรัฐบาลกลางต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น เช่น การที่รัฐบาลกลางและหน่วยงานราชการบางแห่งมีทัศนคติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการทำงานและการบริหารงานที่ไม่โปร่งใส ไม่มีประสิทธิภาพ มีการทุจริต และมักมีการใช้อำนาจเกินกว่าที่ได้ตามกฎหมาย ทัศนคติเหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปสู่การแทรกแซง ก้าวถ่าง หรือจับผิดของหน่วยงานจากรัฐบาลกลาง (เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) ยิ่งไปกว่านั้น ทัศนคติเหล่านี้ยังบั่นทอนกำลังใจและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความตั้งใจดีและทุ่มเทให้กับการพัฒนาท้องถิ่น

5. ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นเป็นแนวทางสำคัญประการหนึ่งซึ่งอาจช่วยสร้าง/เพิ่มรายได้และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสนับสนุนการพึ่งพาตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยควรมีการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน (ไม่ใช่เพียงแค่แผนยุทธศาสตร์แต่ในนามหรือแผนยุทธศาสตร์ในลักษณะของแผนปฏิบัติการ) ซึ่งแผนดังกล่าวต้องให้ความสำคัญแก่การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการนำผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาที่เหมาะสม นอกจากนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคิดนอกรอบและคิดในเชิงกลยุทธ์ ท้องถิ่นแต่ละแห่งควรมีความสามารถที่จะริเริ่มและดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจที่มากกว่าการพัฒนาบริการสาธารณะพื้นฐาน เช่น ประปา ไฟฟ้า หรือถนน และต้องคำนึงถึงผลทวีคูณ (Multiplier effects) ของกิจกรรมการพัฒนา ทั้งนี้ การคิดนอกรอบและคิดในเชิงกลยุทธ์ช่วยส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมหรือรูปแบบการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความแตกต่างแต่ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและเหมาะสม ตัวอย่างการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นของต่างประเทศที่โดดเด่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยสามารถนำไปเป็นตัวอย่างหรือช่วยสร้างแรงบันดาลใจได้ เช่น โครงการเขตเศรษฐกิจเสรีของเมืองอินซอน ประเทศเกาหลีใต้ หรือการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบในเมืองโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น

นอกจากนั้น ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยควรคำนึงถึงศักยภาพและทรัพยากรของท้องถิ่นประกอบด้วย กล่าวคือ ต้องคำนึงถึงระดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเพื่อเลือกใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาให้เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่และมีศักยภาพสูงในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นอาจใช้กลยุทธ์ในลักษณะของการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPPs) เพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ระบบไฟฟ้าและประปา ระบบกำจัดขยะ และระบบบำบัดน้ำเสีย ส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดกลาง-เล็ก และมีศักยภาพไม่มากนัก กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่อาจแตกต่างกันไป เช่น การพัฒนาบริการสาธารณะพื้นฐาน การอนุรักษ์และพัฒนาสถานที่ทางประวัติศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

(เช่น ถนนกลาง จังหวัดภูเก็ต) การสร้างรายได้จากการนำเสนอและเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่น (อาทิ มหกรรมนกเขาขาวเสียดอาเซียน เทศบาลนครยะลา) ซึ่งกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาใช้อาจมีความแตกต่างกัน แต่จุดประสงค์หลักที่เหมือนกัน คือ การสร้างตัวคูณหรือมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และเพื่อส่งเสริมการพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรบุคคล (ทั้งผู้นำและผู้ตาม) รวมถึงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยต้องการผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการเงินและการบริหารหนี้ รวมทั้งมีทักษะและความสามารถในการเจรจาต่อรอง ในส่วนของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการเงิน การบัญชี ตลอดจนการวิเคราะห์และประเมินโครงการและการลงทุน ทั้งนี้ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผู้นำและบุคลากรที่ดี ก็จะช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นมีโอกาสประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ในกรณีของข้อจำกัดจากโครงสร้างการปกครองรัฐบาลกลางอาจพิจารณาและเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมหรือแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่มากยิ่งขึ้น เช่น การเปิดโอกาสหรือให้อำนาจแก่ท้องถิ่นในการพิจารณาและตัดสินใจในการให้แรงจูงใจทางการเงิน (Financial incentive packages) แก่ภาคเอกชนที่สนใจเข้ามาพัฒนาธุรกิจในท้องถิ่นของตน โดยอาจเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นและหน่วยงานกลางของรัฐ (BOI หรือ SMEs) อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอแนะดังกล่าวควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมถึงความเป็นไปได้ ข้อดีและข้อเสียของมาตรการดังกล่าวก่อนจะพิจารณาหรืออนุมัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้จริง

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นมีข้อควรระวังบางประการ กล่าวคือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจมากเกินไปอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม วิถีชีวิตหรือค่านิยมของคนในชุมชน เช่น การเกิดมลภาวะทางน้ำและอากาศ การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ หรือการยึดติดกับค่านิยมด้านวัตถุนิยม (ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นที่ตลาดน้ำอัมพวา จ.สมุทรสงคราม) นอกจากนี้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นไม่ควรมุ่งใช้กลยุทธ์ใดก็ตามควรมีการวางแผนตั้งรับกับความเสี่ยงและความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดเพื่อบรรเทาความเสียหายของผลกระทบที่เกิดขึ้น ตัวอย่างของความล้มเหลวของการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น โครงการทางด่วนอินเดียนา (Indiana Toll Road) ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนที่ใช้เงินลงทุนสูงแต่ปัจจุบันโครงการดังกล่าวได้ยื่นขอล้มละลายเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ เนื่องจากมีหนี้สินมาก และมีรายได้ต่ำกว่าที่คาดการณ์ (Puentes, 2014; Randazzo & Fitzgerald, 2014)

อาจสรุปโดยรวมได้ว่า การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น นอกจากช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นในลักษณะตัวคูณแล้ว ยังช่วยเพิ่มศักยภาพในการจัดหาและการบริหารจัดการบริการสาธารณะ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการด้านการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นไม่มีสูตรตายตัว ดังนั้น ผลสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นหนึ่งมิได้หมายถึงความสำเร็จในการพัฒนาของอีกท้องถิ่นหนึ่ง ถึงแม้ท้องถิ่นทั้งสองแห่งอาจใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาที่เหมือนกัน ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นด้านอัตลักษณ์ ความพร้อมด้านทรัพยากร ภาวะผู้นำของท้องถิ่น และความรู้ความสามารถทางการบริหารจัดการของบุคลากร จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่แตกต่างกัน การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ของท้องถิ่นควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งมีการวางแผนยุทธศาสตร์และ

การวิเคราะห์และประเมินโครงการที่ละเอียดรอบคอบ ตลอดจนการสนับสนุนที่ดีในเรื่องการเงิน การพัฒนาคุณภาพบุคลากร และการดำเนินการตามแผนงาน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน องค์กรไม่หวังผลกำไร และภาคประชาชนล้วนแต่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กำชัย วันสุข. (2556). สุรินทร์ประชุมหารหรือเตรียมเปิดสนามบิน ต้นเดือนมกราคม 2557 นี้. สืบค้นจาก http://pr.prd.go.th/surin/ewt_news.php?nid=4744
- คำกอง กันนุฬา. (2557). เนรมิต “สนามบินสุรินทร์รักดี” สนามบินในอนาคตของคนสุรินทร์ที่จะย่างก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน. สืบค้นจาก <http://www.banmuang.co.th/oldweb/2013/02/เนรมิตสนามบินสุรินทร์รักดี/>
- คงขวัญ ศิลา. (2553). บทวิเคราะห์ เรื่อง ความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP): นวัตกรรมการคลังแห่งอนาคต. สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th/FPO/admin/scripts/getpdf.php?id=6987>
- ดวงมณี เลาวกุล. (2552). การปฏิรูปการกระจายอำนาจการคลังสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เปนไท.
- เทศบาลเมืองทุ่งสง. (2552). รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2551-2552 เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก http://www.tungsong.com/tsg_muni/report/51_52/complete.pdf
- ผู้จัดการออนไลน์. (2552). มั่นใจ ธ.ค. นี้ “กลาง” เป็นถนนสายแรกในภูเก็ตที่ปลอดสายไฟฟ้า. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9520000139413>
- พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551). สืบค้นจาก http://www.pdmo.go.th/upload/law_pdf/pdf_19072011125804.pdf
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. สืบค้นจาก <http://khonyok.go.th/UserFiles/File/a03.pdf>
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552). สืบค้นจาก <https://docs.google.com/file/d/0B0QqZeoMeRdmb1hJNU1vMTRHZFU/edit>
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552). สืบค้นจาก <http://www.fio.co.th/south/law/2/21.pdf>
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2552). สืบค้นจาก http://satunpao.go.th/sub_admin/electronic/book/electronic-433567141.pdf
- พีรตร แก้วลาย และ ทิพย์สุดา จันทร์แจ่มหล้า. (2556). เมืองสร้างสรรค์: แนวทางการพัฒนาเมืองจากสินทรัพย์สร้างสรรค์ท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- มูฮำหมัด ดือราแม. (2554). ทุ่งสงศูนย์กลางโลจิสติกส์ เชื่อมโครงข่ายขนถ่ายสินค้าอาเซียน+จีน. ประชาไท. สืบค้นจาก <http://www.prachatai.com/journal/2011/09/37117>

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล พ.ศ. 2552. สืบค้นจาก http://www.cpmlocal.org/dnm_file/govdoc_stj/263_center.PDF
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินทุนสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541. สืบค้นจาก <http://law.longdo.com/law/694/sub46523>
- วุฒิสภา ตันไชย, อรทัย ก๊กผล, ศิกานต์ อีสสระชัยยศ, วิลาวัลย์ หงษ์นคร และอภิวรรณ ชักเช็ด. (2558). **ข้อเสนอเชิงนโยบาย: นวัตกรรมหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า. (2554). **รางวัลพระปกเกล้า '54**. สืบค้นจาก http://www.kpi.ac.th/kpiaward/index.php?option=com_content&view=article&id=371:2014-05-12-04-29-52&catid=88:2010-07-27-14-10-35&Itemid=62
- วลัยลักษณ์ ทรงศิริ. (ม.ป.ป.). ฟังเสียงจาก ‘แม่กลอง’ ในวันที่ตลาดน้ำ ‘อัมพวา’ ติดลมบน. สืบค้นจาก <http://www.lek-prapai.org/watch.php?id=406>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (ม.ป.ป.). **สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน**. สืบค้นจาก <http://www.boi.go.th/index.php?page=incentive&language=th>
- _____. (2558). **เขตส่งเสริมการลงทุน**. สืบค้นจาก http://www.boi.go.th/index.php?page=boi_zoning
- _____. (2558). **หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีตามเขตการลงทุน**. สืบค้นจาก http://www.boi.go.th/index.php?page=criteria_for_granting_tax
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2544). **ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 524/2544**. สืบค้นจาก <http://thaimisc.pukpik.com/freewebboard/php/vreply.php?user=nitikon4&topic=5909>
- สำนักงานเทศบาลนครภูเก็ต. (ม.ป.ป.). **ชุมชน 18 ชุมชน: ชุมชนย่านเมืองเก่าภูเก็ต**. สืบค้นจาก <http://www.phuketcity.go.th/community/detail/18>
- สกนธ์ วรรณวัฒนา. (2553). **วิถีใหม่การพัฒนาารายรับท้องถิ่นไทย**. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- OkNation.net. (2557). **คสช.ติดตามการดำเนินงานโรงเตาเผาขยะรวมภูเก็ต**. สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/blog/phuketpost/2014/07/14/entry-3>

ภาษาอังกฤษ

- Attorney General’s Chambers Singapore: AGC Singapore. (n.d.). **Selected tax incentives in Singapore**. Retrieved from <http://www.accaglobal.com/zm/en/student/acca-qual-student-journey/qual-resource/acca-qualification/p6/technical-articles/selected-tax-incentives-in-singapore-.html#>
- Bartik, T. J. (2003). Local economic development policies. In R. J. Aronson and E. Schwartz (Eds.), **Management policies in local finance** Washington, D.C.: International City/County Management Association, 2004. pp. 355-390.

- Bartik, T. J. (2005). Solving the problems of economic development incentive. **Growth and Change**, 36 (2), 139-166.
- Board of Investment. (2015). Announcement of the Board of Investment No. 2/2557: **Policies and criteria for investment promotion**. Retrieved from http://www.boi.go.th/upload/content/newpolicy-announcement%20as%20of%2012_12_57%20%283%29_47674.pdf
- Boekel, G. V., & Logtestijn, M. V. (2002, January 1). **Applying the comprehensive LED approach**. Retrieved February 1, 2015, from International Labour Organization: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---emp_ent/---led/documents/publication/wcms_111548.pdf
- Busan Metropolitan City. (n.d.). **North Port redevelopment project**. Retrieved from http://english.busan.go.kr/02government/04_06.jsp
- Busan Metropolitan City. (n.d.). **10 Key projects for the development of Busan: Redeveloping the North Port**. Retrieved from <http://english.busan.go.kr/vision/sub/02.jsp>
- Campbell, M. (2003). "Cabinet shuffle illustrates PCs' focus on 407". **The Globe and Mail (Canada); Queen's Park: Traffic Focus**, p. A21. February 27, 2003.
- City of Johannesburg's Department of Economic Development (2015). **Trade and investment**. Retrieved from http://joburg.org.za/index.php?option=com_content&task=view&id=3501&Itemid=78
- Davis, D. (1989). **Tax increment financing**. *Public Budgeting & Finance*, 9 (1), 63-73.
- Department of Economic Development (2014). **Tax incentives-Nebraska advantage**. Retrieve from <http://neded.org/business/tax-incentives>
- Helmsing, A. H. J. (2001). **Local economic development: New generations of actors, policies, and instruments**. Retrieved from http://hdrnet.org/197/1/capetown_paper5.pdf
- Horn, C. (2014). La Défense, **A unique business district**. Retrieved from Urbanplanet info: <http://urbanplanet.info/urbanism/la-defense-unique-business-district/>
- Incheon Metropolitan City (2015). **Investment guide**. Retrieved from <http://english.incheon.go.kr/posts/1837/6188?num=3&curPage=1>
- Johnson, C. L. (1999). **Tax increment debt finance: An analysis of the mainstreaming of a fringe sector**. *Public Budgeting & Finance*, 19 (1), 47-67.
- Klacik, J. D. (2001). Tax increment financing in Indiana. In C. L. Johnson & J. Y. Man (Eds.), **Tax increment financing and economic development: Uses, structures, and impacts** Albany, NY: State University of New York Press. pp. 179-192.

- Klemanski, J. S. (1990). Using tax increment financing for urban redevelopment projects. **Economic Development Quarterly**, 4 (1), 23-28.
- Leach, J. (2005, September 16). Industrial development boards offer new TIF opportunities. **Nashville Business Journal**. Retrieved from <http://www.bizjournals.com/nashville/stories/2005/09/19/focus7.html>
- Man, J. Y. (1999). Fiscal pressure, tax competition and the adoption of tax increment financing. **Urban Studies**, 36 (7), 1151-1167.
- McGran, K. (2006). "407 firm retains toll control." **The Toronto Star**; April 1, 2006. p. A02.
- Morgan, D. R., England, R. E., & Pelissero, D. (2007). **Managing urban America** (6th ed.). Washington, DC: CQ Press.
- Mylvaganam, C., & Borins, S. (2004). "If you build it...": **Business, Government and Ontario's Electronic Toll Highway**. Toronto, Ontario: University of Toronto Press.
- Naccarato, R. (2007, March). Tax increment financing: Opportunities and concerns. **A Publication of Tennessee Advisory Commission on Intergovernmental Relations (TACIR)**, 14. Retrieved from http://www.state.tn.us/tacir/PDF_FILES/Taxes/Tax%20Increment%20Financing.pdf
- Orathai Kokpol. (2557). People-centric leadership at local level: **The case study of Yala Municipality**, Thailand. Unpublished manuscript.
- Palank, J. (2014, October 28). Judge approves Indiana Toll Road bankruptcy-exit plan. **The Wall Street Journal**. Retrieved from <http://online.wsj.com/articles/judge-approves-indiana-toll-road-bankruptcy-exit-plan-1414516051>
- PKF (n.d.). Doing business in South Korea. Retrieve from <http://www.pkf.com/media/131978/doing%20business%20in%20south%20korea.pdf>
- Puentes, R. (2014, October 3). The Indiana Toll Road: How did a good deal go bad? **Forbes.com**. Retrieved from <http://www.forbes.com/sites/realspin/2014/10/03/the-indiana-toll-road-how-did-a-good-deal-go-bad/>
- Randazzo, S. & Fitzgerald, P. (2014, September 22). Indiana Toll Road operator files for bankruptcy. **The Wall Street Journal**. Retrieved from <http://online.wsj.com/articles/indiana-toll-road-operator-files-for-bankruptcy-1411395866>
- Rodriguez-Pose, A. & Tijmstra, S. (2005). **Local economic development as an alternative approach to economic development in Sub-Saharan Africa**. Retrieved from <http://siteresources.worldbank.org/INTLED/Resources/339650-1144099718914/AltOverview.pdf>

- Swinburn, G., Goga, S., & Murphy, F. (2006). **Local economic development: A primer developing and implementing local economic development strategies and action plans.** Washington D.C.: The World Bank.
- Walzer, N., & Jacobs, B. D. (1998). **Public-private partnerships for local economic development.** Westport, CT: Praeger Publishers.
- Weber, R. (2003). Tax increment financing in theory and practice. In S. B. White, R. d. Bingham, & E. W. Hill (Eds.), **Financing economic development in the 21st century** (pp. 53-69). Armonk, NY: M. E. Sharpe.
- World Bank. (2011). **Local economic development case studies.** Retrieve from <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTURBANDEVELOPMENT/EXTLED/0,,contentMDK:20196572~menuPK:402644~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:341139,00.html>
- World Bank. (n.d.). **What is local economic development (LED)?** Retrieved from <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTURBANDEVELOPMENT/EXTLED/0,,contentMDK:20185186~menuPK:399161~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:341139,00.html>